

Nieuwsbrief 11

De Waterlandse melkschuit

AUGUSTUS 2015

Uitgave van Stichting de Waterlandse Melkschuit, Secretariaat: Durgerdammerdijk 143, 1026CH Durgerdam, zie ook: www.waterlandsemelkschuit.nl

Eindelijk is het dan zover. De Waterlandse melkschuit wordt deelnemer aan het vijfjaarlijkse SAIL-festijn. Dit is het hoogtepunt van het jaar. En we zullen laten weten dat we er zijn! Immers, als er één scheepstype op het IJ thuishoort, dan is het wel onze Waterlandse melkschuit die er honderden jaren heeft gevaren.

Sailspecial

FOTO MELKSCHUIT: IGOR KUSMIRAK, PHOTOSHOP: TON WEGMAN

Campina partner tijdens SAIL 2015

Melkvaart langs historische route.

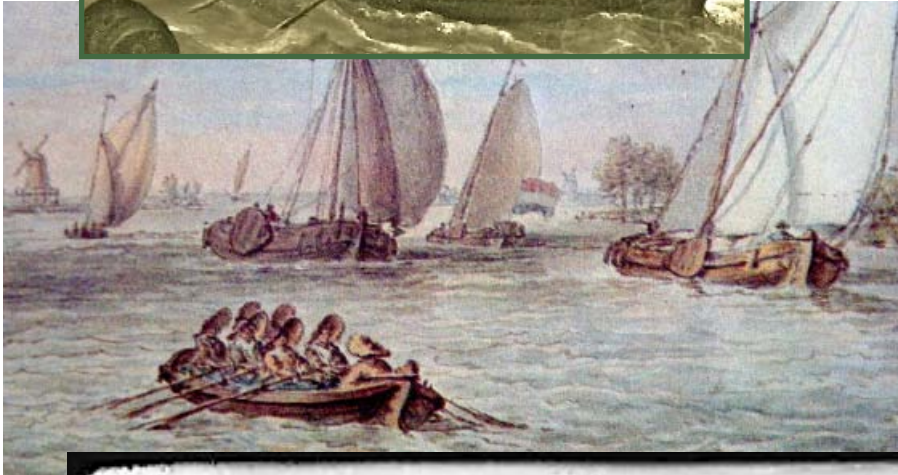
Drie vlaggen zal de Waterlandse melkschuit voeren. De driekleur, de Sailvlag als officiële Saildeelnemer én de vlag van partner: Campina.

Dit bekende zuivelmerk steunt ons financieel tijdens het evenement. Een mooiere partner, die aansluit bij waar ons scheepje voor staat, is nauwelijks denkbaar. En niet alleen ondersteunt Campina ons, zodat we

een goede motor kunnen aanschaffen, maar ook leveren ze 1000 liter melk, die we via de historische route naar Amsterdam zullen varen. Bij de voormalige melkmarkt tegenover de Sint Nicolaaskerk zal de melk door de Voedselbank in ontvangst worden genomen. Deze actie vindt plaats op de donderdagochtend 20 augustus. Als je erbij wil zijn, bij het vertrek in Nieuwendam bij de sluis, of bij de aankomst, dan

ben je natuurlijk van harte welkom. De tocht zal geroeid en hopelijk deels gezeild worden. Vertrek vanaf de Nieuwendammerdijk bij de Suis om 10.00 uur. Verwachte aankomst bij de Sint Nicolaaskerk ca. 11.30 uur.

Lees alles over het Sail-programma van de Jacob van Zalinge op pagina 4

De Amsterdamse geschiedschrijver Jan Wagenaar schreef er al over in de achttiende eeuw: de melkschuitjes uit Waterland op het IJ die hij in de ochtend en de middag steeds weer zag. En wat hem ook opviel was dat zowel mannen als vrouwen met de scheepjes voeren. **Links boven** zien we een melkschuit met een gemengde bemanning van vrouwen en mannen. **Links onder** vaart een schuit op het IJ die geheel door de vrouwen wordt geroeid. Het is een melkschuit uit Landsmeer of Oostzaan. Als de melkschuit volledig door vrouwen werd gevaren, dan werd er meestal geroeid en niet gezeild. Hoezo het zwakke geslacht?

Onder zien we de laatste melkmarkt op een foto van Jacob Olie uit 1897. Dit is recht voor de Sint Nicolaaskerk. De melkschuiten zijn te herkennen aan de opgerolde zeilen en de gestreken masten van de afgemeerde schepen in de voorgrond. Melkventers staan klaar met hun handkarren. Op deze historische plek gaan we op donderdagochtend 20 augustus opnieuw melk afleveren. (Zie het programma op pagina 4)

Zo werd meer dan 300 jaar het IJ overgestoken

De Jacob van Zalinge is mogelijk gemaakt door steun van de onderstaande bedrijven en organisaties

- Campina
- Provincie Noord- Holland
- Stadsdeel Amsterdam-Noord
- Nauticadam
- De NWB-Bank
- WSV Durgerdam
- ZV Het Y

Ook veel particulieren steunen het project. Uw gift is nog steeds nodig en zeer welkom, omdat we nog lang niet al onze plannen hebben kunnen realiseren.

Maak uw steun hard met een gift op rekening: NL92 RABO 014 98 13 929
t.n.v. Stichting de Waterlandse Melkschuit
Amsterdam

Roeien op het IJ Al eerder heeft de Jacob van Zalinge op het Afgesloten IJ geroeid, want zo heet het water aan de stadskant van de Oranje Sluizen waar Sail zich afspeelt. Onze roeiteams varen echter meestal op het Buiten IJ, tegenover Durgerdam. De foto boven werd genomen toen de boot werd teruggeroeid in 2014, na de HISWA te Water. Hier wordt hij met vereende krachten afgemeerd in de Oranje Sluis.

Een centsprentje met een melkmeisje

Tot ongeveer 1870 werd de melk zo huis-aan-huis verkocht in Amsterdam. Vaak liepen meisjes en vrouwen uit Waterland hun dagelijkse wijk in de stad. Als de melk op was werd er teruggelopen naar de melkschuit. Een juk met twee forse emmers was het handelsmerk van de melkmeisjes. Het moet zwaar werk geweest zijn en vaak moesten ze ook nog terug roeien naar het dorp. Centsprentjes waren plaatjes met een korte tekst die op goedkoop papier werden gedrukt en konden worden verzameld.

SAIL-programma

Waar en wanneer vaart de Jacob van Zalinge

Het draaiboek van de Waterlandse melkschuit tijdens de SAIL 2015

Globaal ziet ons programma er als volgt uit: In de morgen roeien of zeilen we; in de middagen liggen we in het Motorkanaal, waar we een plek hebben langs de wandelroute die door de organisatie langs de noordoever van het IJ is uitgezet. We liggen daar in gezelschap van vergelijkbare traditionele schepen en scheepjes, maar goed zichtbaar.

Woensdag 19 augustus zullen we waarschijnlijk in de buurt van de NDSM ons anker uitgooien om de vloot windjammers te verwelkomen.

Donderdag 20 augustus, varen we in de morgen de historische tocht van de sluis in Nieuwendam naar de oude melkmarkt. Om 10.00 uur vertrekken we en varen naar de Prins Hendrik-kade voor de Sint Nicolaaskerk. (Zie foto op pagina 2) Rond 11.30 uur zullen we daar zijn. De melk die door onze sponsor Friesland/Campina ter beschikking wordt gesteld, dragen we daar over aan de Amsterdamse Voedselbank. Rond 12.00 uur varen we terug naar het Motorkanaal.

Vrijdag 21 augustus zullen we 's ochtends tussen 10.00 en 12.00 uur op het IJ varen.

Zaterdag 22 augustus zal het vrouwen-team, de Waterlandse Melkmeiden, in de ochtend op

Boek over de Waterlandse melkschuit tijdens SAIL verkrijgbaar

Een boek voor iedereen die belangstelling heeft voor de lokale geschiedenis van Waterland en Amsterdam. Ook voor liefhebbers van varende erfgoed is het een prachtig bezit. Het bevat een groot aantal historische afbeeldingen in kleur.

De opbrengst gaat geheel naar het onderhoud, de exploitatie en de verbeteringen van de replica van de Waterlandse melkschuit.

Het boek is te koop voor slechts 14,95 + 4,- euro verzendkosten.

Bestellen? Stuur een mailtje naar: wegmantv@tiscali.nl

het IJ varen. Vertrek om 10.00 uur vanaf de Motorwal. Terug circa 12.00 uur.

Zondag 23 augustus is er van 9.00 tot 10.30 uur een grote sloepentocht door de IJ-haven gepland. We zullen daar ook aan meedoen.

Maandagmorgen 24 augustus wordt de Schuit terug gevaren naar Durgerdam.